

8. Pro jaké α reálné má funkce

$$f(x) = \begin{cases} |x|^\alpha \sin \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$$

derivaci v bodě 0. Kdy je tato derivace v bodě 0 spojitá?

9. Dokažte, že funkce

$$f(x) = \begin{cases} x^2 & x \text{ je racionální} \\ 0 & x \text{ je iracionální.} \end{cases}$$

má derivaci pouze v nule.

10. Ukažte, že derivace sudé funkce (pokud existuje) je funkce lichá.

11. Nechtě

$$f(x) = \begin{cases} x^2 & x \leq 1 \\ ax + b & x > 1. \end{cases}$$

Určete a , b tak, aby $f(x)$ měla v bodě 1 derivaci.

12. Určete rovnici tečny a normály ke grafu funkce $f(x) = x^3 + 2x^2 - 4x - 3$ v bodě $[-2, ?]$ grafu.

Elementární funkce

Dokažte, že

13. $\arctg x + \operatorname{arccotg} x = \frac{\pi}{2}$, $x \in \mathbb{R}$

14. $\arcsin x + \arccos x = \frac{\pi}{2}$, $x \in [-1, 1]$

15. $\operatorname{argsinh} x = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$, $x \in \mathbb{R}$

16. $\operatorname{argcosh} x = \ln(x + \sqrt{x^2 - 1})$, $|x| \geq 1$

17. $\operatorname{argtgh} x = \frac{1}{2} \ln \frac{1+x}{1-x}$, $x \in (-1, 1)$

18. $\operatorname{argcotgh} x = \frac{1}{2} \ln \frac{x+1}{x-1}$, $|x| > 1$

Derivace elementárních funkcí

19. Dokažte vztahy pro derivace cyklotrických, hyperbolických a hyperbolometrických funkcí.

Vypočtete derivace následujících funkcí v libovolném bodě x , kde derivace existuje:

20. $f(x) = \frac{2x}{1-x^2}$

21. $f(x) = \sqrt[3]{\frac{1+x^3}{1-x^3}}$

22. $f(x) = \frac{\sin^2 x}{\sin x^2}$

23. $f(x) = \sin \sin \sin x$

24. $f(x) = 2^{\operatorname{tg} \frac{1}{x}}$

25. $f(x) = x^{a^a} + a^{x^a} + a^{a^x}$

26. $f(x) = (\sin x)^{\cos x} + (\cos x)^{\sin x}$

27. $f(x) = \operatorname{arctg} \frac{1+x}{1-x}$

28. $f(x) = x \arcsin^2 x + 2\sqrt{1-x^2} \arcsin x - 2x$

29. $f(x) = \ln(e^x + \sqrt{1+e^{2x}})$.

Derivace vyšších řádů. Parciální derivace

30. Ověřte, že funkce $u(x) = \frac{1}{|x|}$, kde $|x|^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2$, splňuje v $\mathbb{R}^3 \setminus 0$ Laplaceovu rovnici $\Delta u = \sum_{i=1}^3 \frac{\partial^2 u}{\partial x_i^2} = 0$.

31. Ověřte, že funkce $v(x) = \frac{1}{t^2} e^{-\frac{|x|^2}{4t}}$, kde $|x|^2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2$, splňuje v $(0, \infty) \times \{\mathbb{R}^3 \setminus 0\}$ rovnici vedení tepla $\frac{\partial v}{\partial t} - \Delta v = 0$, kde $\Delta v = \sum_{i=1}^3 \frac{\partial^2 v}{\partial x_i^2}$.

32. Spočtete $f^{(10)}(x)$ je-li $f(x) = \sqrt{x}$.

33. Spočtete $f^{(50)}(x)$ je-li $f(x) = x^2 \sin 2x$.